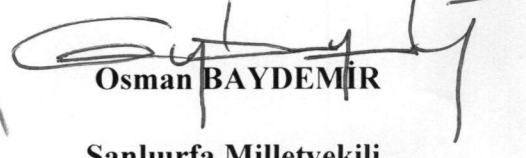

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'deki özelleştirme politikalarının sosyoekonomik yaşama etkilerinin araştırılması ve bu konuda gerekli yasal tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Osman BAYDEMİR

Şanlıurfa Milletvekili

EDİTÖR
AKTAR

GEREKÇE

Türkiye’de 12 Eylül 1980 darbesinin ardından hızla işletilen 24 Ocak kararları ile sistematik olarak başlatılan özelleştirme politikaları ile Türkiye’nin önemli kamu kurumları işlevsizleştirilmiş, içleri boşaltılarak zarar edecek hale getirilmiştir. Kamu eliyle sunulan eğitim ve sağlık gibi hizmetler paralı hale getirilmiş ve *‘hak sahibi yurttaş’* anlayışı *“tüketici müşteri”* anlayışı ile yer değiştirmiştir. Hükümetlerin istihdam-yatırım politikalarında siyasi kararlara öncelik vermesi, KİT’ler ile çağın ihtiyaçlarına göre ilgili iyileştirme çalışmalarının yürütülmemesi, teknolojik biçimde donatılarak kamu istihdamını önceleyecek biçimde yeni kuruluşların açılmaması gibi çeşitli nedenlerle Türkiye’de kamu kesimine ait işletmelerin/firmaların verimliliği arttırılmamış aksine AKP’nin 15 yıllık iktidarı ile birlikte özelleştirme politikalarına hız verilmiş ve çok sayıda kamu arsası, varlığı, lisans hakkı satılmıştır.

AKP hükümetleri döneminde Telekom, Tüpraş, PO, Petkim, Erdemir, Tekel’in de içinde olduğu, 10 liman, 81 elektrik santrali, 40 Tesis/işletme, 3 bin 483 taşınmaz, 3 gemi, 36 maden Sahası, Araç Muayene Hizmetleri gibi kuruluşların kamu paylarında büyük tasfiyeler gerçekleşmiştir. Üstelik tüm bu tasfiyelere, iktidarın bir fırsat aracına dönüştürdüğü torba yasa şeklinde parlamentoya getirilerek hukuki kılıf büründürülmüş ve parlamentodan kaçırılırcasına geçirilmiştir. Kamuya ait üretim tesisleri zarar ettiği gerekçesiyle satılırken yüksek kârlar elde eden kurumların özelleştirilmesi nedeniyle kamu, milyarlarca dolar gelir ve vergi kaybına uğramış ve yapılan tüm özelleştirmeler nedeniyle bütçeye girmeyen gelir, halka daha fazla vergi yükü, daha fazla zam ve daha az kamu hizmeti olarak yansımıştır. Özelleştirme politikaları sonucunda yüzbinlerce emekçinin örgütlenme hakkı gasp edilmiş, hakları gasp edilen emekçilerin istihdam edilmelerinin devamlılığı AKP iktidarının siyasi öncelikli belirli koşullarına bağlanmıştır.

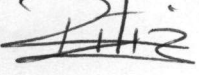
AKP’nin iktidara geldiği dönemde, kamu iktisadi teşebbüslerinde (KİT) 394 bin emekçi çalışırken, bugün bu rakamın 134 bin civarında olduğu göz önünde bulundurulduğunda mevcut haliyle bağımlı olan sanayiinin bağımlılığı artarken, üretken olmayan bir ekonomiye yol açtığı ve istihdam oranını düşürerek yoksullaşmayı doğurduğu gerçeği karşımıza çıkmaktadır. Özelleştirmenin istihdam ve yoksullaşma üzerindeki etkisi ortada iken 2016 yılında topluma dayatılan OHAL rejimi ile birlikte kamunun toplumsal ekonomik yaşamdan koparılması derinleştirilmek istenmiştir.

Bu kapsamda 6 Şubat 2017 tarihinde yapılan bir değişiklikle özelleştirme sonucunda iş sözleşmesi biten personelin, kamu kurumlarında geçici personel olarak istihdam edilmesi için güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının olumlu sonuçlanması şartı getirilmiştir. Masumiyet karinesinin ve suçun bireyselliği ilkesinin yok sayıldığı ve topluma dayatılan muhbirliğin çalışma barışını yok ettiği bir dönemde özelleştirme sonucunda işsiz kalan ve on binlerce emekçinin özelleştirme ile gasp edilen çalışma hakkı OHAL ile birlikte bir kez daha yok sayılmıştır. Hâlihazırda özelleştirme politikalarının sonuçları bu denli ortada iken yakın zamanda çeşitli illerde bulunan 14 şeker fabrikasının satılacağı açıklanmış ve detaylar 21 Şubat 2017 tarihli Resmi Gazete’de yer almıştır. Bugün itibariyle şeker fabrikalarında 8065 kamu emekçisinin istihdam edildiği bilinmektedir.

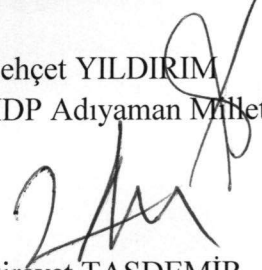
İstihdam yaratmak ve eşit gelir dağılımını sağlamak aynı zamanda sosyal devlet anlayışının temel bir özelliğidir ve yine Anayasa’nın 49 uncu maddesi, ***"Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları korumak, çalışmayı desteklemek ve işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak için gerekli tedbirleri alır..."*** şeklinde hüküm belirtir.

Şuana kadar gerçekleşen özelleştirme politikalarının istihdam oranına ve emek alanına etkilerinin araştırılması ve bu yönde yasal tedbirler alınması amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.

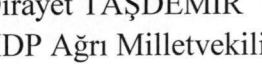
Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

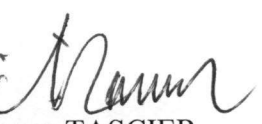
Mizgin İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

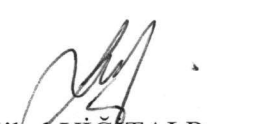
Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞCIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

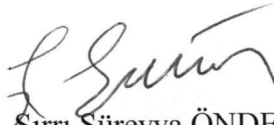
Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

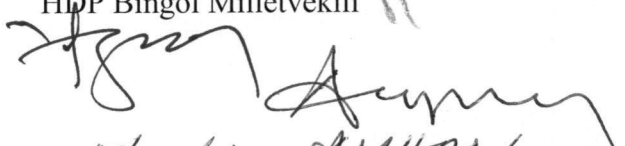
Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

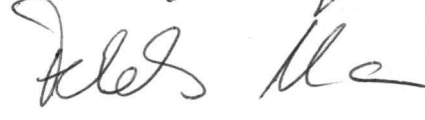
Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

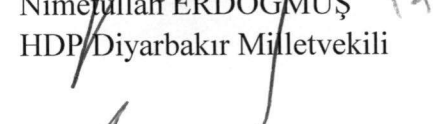
İbrahim AYHAN
HDP Sanliurfa Milletvekili

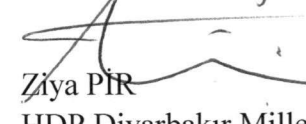
Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili

